

EMIEL GELDOP, DE LAATSTE TRADITIONELE BOOGPEZENMAKER IN BELGIË ⁽¹⁾

Beatrix Baillieul

1. Inleiding

Het oudste schietwapen is de handboog, een eenvoudig tuig dat de mens aanvankelijk vooral gebruikte om te jagen en oorlog te voeren, later ook om zich te vermaken. Tot omstreeks 1950 onderging de handboog technisch weinig veranderingen.

De klassieke houten boog met de pees uit hennep had een eeuwenlange traditie maar kreeg vanaf dan zware concurrentie van de uit kunststof vervaardigde Amerikaanse boog. De uiteinden van deze handboog zijn verbonden met een enkele synthetische pees voor de gewone boog of met verschillende kabels voor de katrolboog. Het katrolsysteem, nu algemeen in gebruik, maakt het opspannen gemakkelijker en biedt de mogelijkheid om grotere krachten te trekken en langer stil te staan. Hierdoor kan de schutter een zuiverder schot lossen. Zowel de handboog als de bijbehorende pees worden in ons land geassembleerd en zijn in de handel verkrijgbaar.

Emiel Geldof is de enige in België die naast het vervaardigen van synthetische pezen ook nog de techniek beheerst om pezen uit hennep voor de klassieke houten boog te maken. Emiel is nu 95 jaar en zette pas sinds enkele jaren zijn beroepsactiviteiten van boogpezenmaker op een laag pitje. Hij kijkt echter met heel veel heimwee terug op een lang en succesvol leven van hard werken, voortdurend experimenteren en intens genieten van de handboogsport.

2. De jeugd en het eerste beroepsleven van Emiel

Emiel Adolf Maria Geldof ⁽²⁾ zag het levenslicht te Wetteren op 2 december 1905 als enig kind van Bruno Gustaaf, meestergast in een

Emiel Geldof (*1905).

textielfabriek en van Valeria Verheyen, huisvrouwster. ⁽³⁾

Emiel volgde eerst basisonderwijs in het dorpsschooltje van zijn geboorteplaats en kwam daarna naar het Laurentinstituut, de stedelijke lagere hoofdschool voor jongens in de Onderstraat te Gent. Na drie jaar studie behaalde hij op zestienjarige leeftijd aan de vak- en ambachtsschool Sint-Antonius in de Holstraat het diploma mechanica. In de nijverheidsschool aan de Lindelei volgde hij een avondopleiding voor technicus in machinebouw, een kennis die hem later in zijn eigen bedrijf goed van pas kwam. Op zondagen volgde hij een talencursus om zijn Frans bij te schaven. Ook dit was nuttig want na zijn studies ging hij werken in de kopergieterij *Robinets des Fonderies du Cuivre* in Brussel. Om gezondheidsredenen verliet hij dit atelier om in Charleroi in een bedrijf van het leger ijzer te bewerken. Na zijn legerdienst in 1925-1926 draaide hij gedurende zes maanden in het spoorwegarsenaal te Gentbrugge wielen voor treinstellen.

3. De kennismaking met het pezenweven

Emiel woonde nog steeds bij zijn ouders in de Molenbeekstraat 9 te Wetteren toen hij Gabriella Eugenia Gevaert leerde kennen. Zij was afkomstig uit Melle en gaf praktijklessen borduren in de Visitatieschool te Sint-Amandsberg bij Gent. Via haar kwam hij in contact met het pezenweven en werd zijn beroepsleven danig door mekaar geschud. Toen hij op 14 oktober 1926 met haar huwde stond hij, evenals zijn schoonvader Albertus Gevaert, in de huwelijksakte als boogpezenmaker geregistreerd.

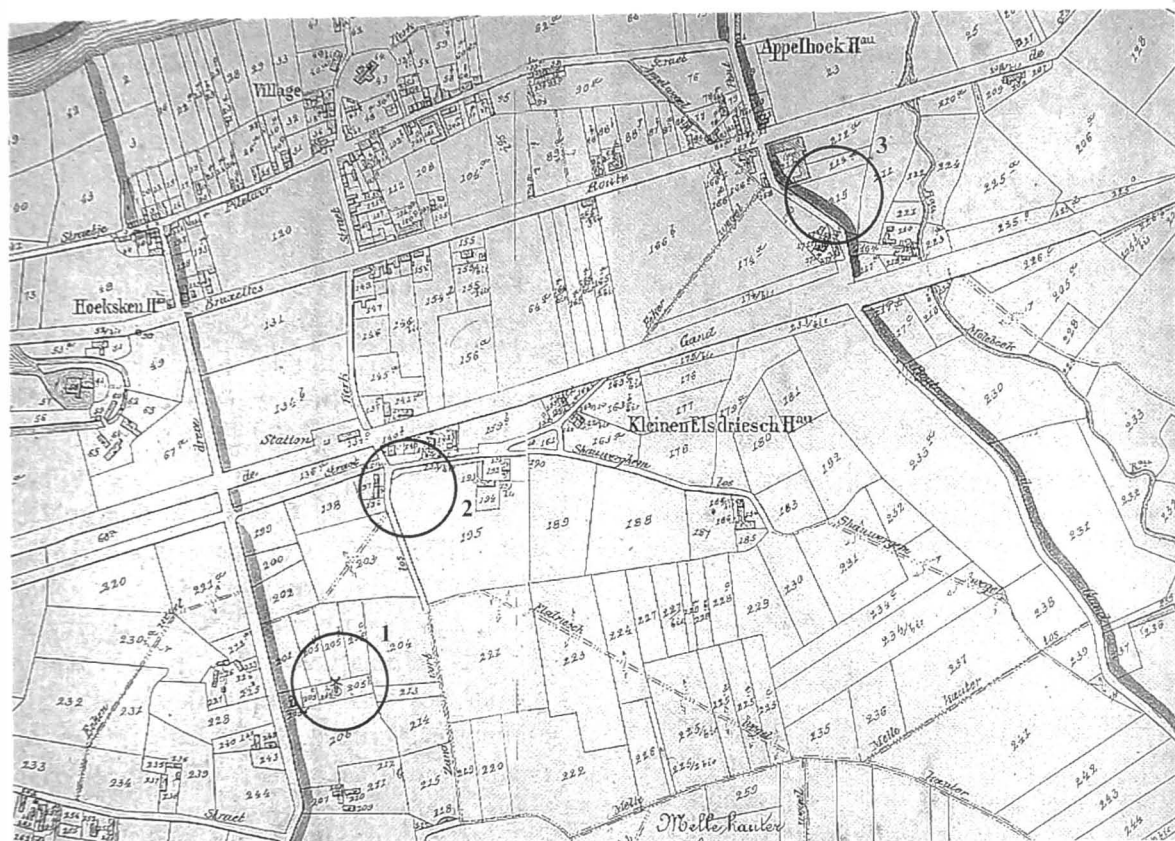
Emiel ging inwonen bij zijn schoonouders in de Schauwegemstraat 4 (aan het station) te Melle waar zijn schoonmoeder Emma Lefevre de herberg 't Schuttershof uitbaatte. In deze herberg was een liggende wipmaatschappij gevestigd. Even verder, in de Lindestraat, draaide toen nog de stenen korenwindmolen van de familie De Coene

waar regelmatig met de handboog op de staande wip geschoten werd. ⁽⁴⁾ Hiervoor hees men een staak op een van de vier wieken van de molen. De romp van deze molen bestaat nu nog altijd maar is volledig ingebouwd en moeilijk zichtbaar vanaf de straat. Uit een lijst van herbergen in Melle blijkt dat er in 1930 nog drie andere drankgelegenheden de naam *Het Schuttershof* droegen: het eerste café was gelegen in de Driesstraat 6 (vanaf 1920), het tweede in de Roskamstraat 31, nu Heusdenbaan (voor 1919) en het derde in de Pontstraat 12 (voor 1919). ⁽⁵⁾ Bovendien was deze laatste herberg ook het lokaal van de plaatselijke schuttersmaatschappij Sint-Sebastiaan.

Het handboogschieten leek zeer populair in Melle. Vandaar ook het succes van verschillende plaatselijke bedrijven die voor de aanmaak van handbogen en toebehoren instonden. Zo bevond zich eveneens vlakbij het station het atelier van de boogpijlenmakers Gysselinck. ⁽⁶⁾

MELLE.—Moulin De Coene

Het grondgebied Melle op de kaart van P.C. Popp, ca 1860, schaal: 1/5 000. De molen in de Lindestraat (1) is duidelijk zichtbaar, de huizen van Victor De Potter aan de Geraardsbergsessteenweg (2) en van de familie Gevaert in de Schauweghemstraat (3) zijn nog niet gebouwd.

4. De oprichting van een boogpezenmakerij

Bij nader onderzoek bleek schoonmoeder Emma Lefevre de spilfiguur in het bedrijf te zijn. Haar ouders baatten *De Koorenbloem* uit, een herberg in de Driesstraat 2 te Melle, gelegen op 100 m. van de molen in de Lindestraat. (?) Emma was reeds vanaf haar 12 jaar werkzaam in de keuken en het atelier van Victor Isidoor De Potter (Oudenaarde 31 juli 1836-Melle 10 oktober 1908), fabrikant en handelaar in hennep en vlas. (8) Hij was de zoon van Amandus (Elsegem 27 december 1807- Melle 1 maart 1894) en Silvia Vandenhende (Lessen ca 1810-Oudenaarde 22 februari 1855) die het procédé om boogpezen te maken overnamen van een zekere Müller. De familie-overlevering wil dat deze Müller in 1779 een atelier opstartte gespecialiseerd in het maken van

Emma Lefevre (1876-1974) leerde pezen maken in het atelier van Victor De Potter.

De nog bewaarde woning van Victor De Potter aan de Geraardbergsesteenweg in 2001. Dit huis dateert uit het laatste kwart van de 19de eeuw.

pezen voor handbogen. Hoewel Emiel Geldof meent dat de oorsprong van de firma in Diest of in Oudenaarde te vinden is, kon dit niet uitgemaakt worden door een gebrek aan basisgegevens voor verder onderzoek.

Victor De Potter was afkomstig uit Oudenaarde en woonde vanaf het laatste kwart van de 19de eeuw aan de Geraardsbergsesteenweg 1 te Melle tegenover de brouwerij Huyghe. Hij had er ook een atelier voor het maken van pezen. Daar werkte Emma Lefevre totdat ze op 22 januari 1904 huwde met Albert Gevaert en hem, vermoedelijk clandestien, de kennis van het boogpezenmaken overdroeg. Toen De Potter in 1908 overleed zette zijn weduwe Leonie Marie Josephine De Ceulenaere (Elsene 9 augustus 1840-Melle 3 december 1918) de zaak verder. Vermits het huwelijk kinderloos was gebleven schonk Leonie uiteindelijk het pezenmakersalaam aan Emma. Dit was de start van een eigen bedrijf.

Hoewel Albert Gevaert slechts onrechtstreeks in het bedrijf kwam is het interessant even stil te staan bij zijn roots. Hij werd geboren als zoon van molenmaker Henricus Gevaert. Zijn moeder was een kantwerkster. Petrus Gevaert, de grootvader van Albert, was te Bevere olieslager. Naamgenoten, met grote

waarschijnlijkheid ook familieleden, legden in de tweede helft van de 19de eeuw te Bevere de basis van een gigantisch imperium in de mechanische textielsector dat later in Oudenaarde een indrukwekkende bloei kende. (9)

Dit ging echter aan Henricus Gevaert voorbij: op 16 januari 1865 verliet hij Bevere om zich in Melle te vestigen. De reden hiervoor is niet achterhaald: hij oefende in Melle hetzelfde beroep uit als in Bevere en huwde pas vijf jaar later. Gezien hij molenmaker was is het niet uitgesloten dat hij betrokken was bij het herbouwen van de molen van Petrus De Coene (1837-1910) in de Lindestraat in 1871. In 1878 werd zijn zoon Albert Gevaert geboren, bij zijn eigen huwelijk in 1904 geregistreerd als textielarbeider. Pas in 1916 wordt hij voor het eerst in een officiële akte als pezenmaker vermeld. In de herberg aan de Schauwegemstraat, waar het jonge paar Gevaert-Lefevre na hun huwelijk ging wonen, was hij ook barbier.

5. De firma Gevaert - Geldof

Boven het café werd met het door Emma Lefevre verworven alaam een pezenmakersatelier opgestart. Hier bewerkten tien meisjes de hennep om de pezen te vlechten, een zware en arbeidsintensieve bezigheid.

Door de komst van Emiel in de zaak veranderde er veel. Emiel was handig, opmerksaam en inventief. Hij legde zich toe op de techniek van het pezenweven en vervolmaakte het familiecept door een reeks uitvindingen waarop hij het patent verwierf. Hierdoor werd personeel overbodig en kon de zaak perfect gerund worden door vier personen. Dit had echter zware gevolgen voor zijn carrière bij de spoorwegen waar hij mooie vooruitzichten had in 1926. Hij gaf een plaats van meestergast op om, samen met zijn vrouw, voltijds te gaan werken in het bedrijf van zijn schoonouders. In de beginperiode werden ongeveer 10 dozijn pezen per dag afgewerkt. 80 % hiervan was bestemd voor de buitenlandse markt: de Verenigde Staten, Groot-

De originele gevelplaat van de boogpezenfabriek Gevaert-Lefevre en Geldof-Gevaert aan de Zwijnaardesteeweg 363 (nu 211).

Brittannië, Frankrijk en Nederland; slechts 20% vond een weg naar de Belgische schutters.

Op 22 september 1928 verhuisden de gezinnen Gevaert-Lefevre en Geldof-Gevaert naar Gent aan de Zwijnaardsesteenweg 211 waar Emiel tot voor kort woonde. Polydoor De Veirman nam de herberg in Melle over en wellicht stamt de nieuwe naam *In het Koetje* uit die tijd. De tuin achter het huis in Gent werd tot werkplaats omgevormd en bleef tot nu hermetisch gesloten voor iedere buitenstaander.

Zodoende bleef het maken van de pezen voor handbogen (Emiel spreekt in alle bescheidenheid van de beste van de wereld) een familiegeheim. Het enige nog bewaarde kasboek van het bedrijf dat een overzicht biedt van alle kopers van henneppezen gaat over de periode 6 augustus 1926 - 3 november 1928. ⁽¹⁰⁾ Hieruit blijkt duidelijk dat de firma overal in het land leverde. De belangrijkste afnemer was Jules Doizon uit Hornu in de Borinage, ongetwijfeld de grootste bogenmaker in België tot de Amerikaanse concurrentie hem op de knieën kreeg. Maar ook Ivon Delavie uit Jemappes, Julien Dhondt uit Kuurne, Pierre De Maeyer uit Meise en pijlenmaker Maurice Braeckeveld uit Ingelmunster komen meerdere keren op de lijst voor. In Nederland en Frankrijk waren deze Vlaamse

pezen evenzeer geliefd. Bertein uit Hondshoote (Noord-Frankrijk) en Engelen uit Heeze (Nederland) zijn in de lijst regelmatig voorkomende klanten. (zie bijlage) Tot in de jaren 1960 bleef het succes van de traditionele boog bestaan. Naarmate de vraag naar manueel vervaardigde handbogen, pijlen en pezen uit hennep afnam, stierven de familiebedrijfjes geleidelijk aan uit. De concurrentie van de Amerikaanse handboog bleek voor vele van hen onoverkomelijk. Sommigen zoals Braeckeveld en Geldof schakelden over op de nieuwe, synthetische materialen zodat hun bedrijven een langer leven beschoren waren.

6. Natuurlijke en synthetische pezen

Oorspronkelijk was hennep de grondstof om boogpezen te vervaardigen. Deze plant werd in het verleden ingevoerd uit Bologna in Italië maar werd er hoe langer hoe minder verbouwd ten voordele van andere, meer winstgevende beplantingen (sinaasappelplantages). De firma Gevaert-Geldof bevoorradde zich jarenlang bij kemphandelaar Van Gottem in Lokeren, later opgevolgd door Windey uit Sint-Amandsberg bij Gent. Na aankomst in het werkhuis onderging de hennep heel wat bewerkingen. Een deel was handwerk want de bastvezels kwamen ruw toe. Ze werden manueel gehegeld of ontbast, gewassen, gebleekt, opnieuw gewassen en gedroogd. Dan werd het kemp onder water gescheiden, gevlochten en gerold. Om de pees waterdicht te maken werd ze met vislijm of konijnenvet ingestreken. De natuurlijke vezel werd dan op verschillende dikten afgewerkt volgens het gewicht van de boog (lichtste: 10 kg, tot 70 kg). Aan één uiteinde werd een oog geplaatst. Het andere uiteinde werd dan aan de boog gepast zodat de pees op maat afgewerkt kon worden.

De Gentse pezen vonden een ruime afzetmarkt in Amerika waar de handboog als jachtwapen nu nog altijd bijzonder populair is. Op 20 februari 1940, juist voor het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, plaatste

Fabrique de Cordes d'Arc
Boogpezen Fabriek

Albert Gevaert-Lefevre
Emile Geldof-Gevaert

A. G.
Marque de Fabrique

Chausée de Zwynaarde, 363, Zwijnaarde steenweg
G A N D — G E N T
B E L G I Q U E

PRIX COURANT - PRIJSLIJST

(SANS ENGAGEMENT · ZONDER VERBINTENIS)

Compteur de Pezes 661.17 Register du commerce de Gand 1346
Handelsregister van Gent

		La Douzaine — Het Dozijn	
		Witte	Gekleurde
Berceaux Doelpezen	8-10		
	10-12		
	12-14 K ^o		
	14-16		
Perche Horizontale Lig. Pees	18-20 K ^o		
	20-24		
Perche	25-30		
	30-35 K ^o		
	35-40		
Wipperpezen	40-45		
	45-50 K ^o		
	50-55		
	55-60		
	60-65 K ^o		
	65-70		

Tous paiements se font contre remboursement. — Alle betalingen geschieden tegen terugbetaling.
Port et taxe à charge du client. — Port en taxa ten laste van des klant.
Le tribunal de Commerce de Gand est seul compétent pour tout litige. — Het handelstribunaal van Gent is alleenlijk bevoegd voor alle geschillen.

Pezenfabriek De Kruisbeek, Gand - Tel. 133.87

Prijzlijst van de boogpezenfabriek met aanduiding van de verschillende soorten pezen.

L.E. Stemmler in Queens Village – Long Island te New York bij Geldof nog een grote bestelling pezen. Ze werden datzelfde jaar verstuurd en pas na de oorlog betaald. Door de hoge waarde van de dollar op dat moment kreeg Geldof driemaal de prijs die hij gevraagd had. Dat was de moeite van het wachten wel waard!

Dat de Vlaamse pezen uit hennep ook na de oorlog in de Verenigde Staten zeer geliefd bleven bewijst een tekst uit een plaatselijk tijdschrift van 1952 waarin onder de titel 'Flemish strings are back again' de terugkeer van de Vlaamse pezen met enthousiasme werd onthaald na een jarenlange onderbreking wegens de oorlog. (1)

Emiel is momenteel de enige in ons land die nog henneppezen kan maken maar die het al dertig jaar niet meer doet omdat die bedrijvigheid te arbeidsintensief is. Om 1 pees te maken is 6 à 7 uur nodig vermits handwerk

nooit volledig kan worden uitgesloten. Hierdoor zou de prijs van het afgewerkte product veel te hoog zijn. Raphaël Baert uit Lokeren was een van de laatste boogpezenmakers die ook na de jaren 1970 henneppezen bleef maken. De man is echter reeds enkele jaren overleden.

Toen de houten boog na de tweede wereldoorlog door de synthetische Amerikaanse boog verdrongen werd, geraakte de henneppees steeds meer op de achtergrond ten voordele van deze vervaardigd uit dacron, een moderne polyestervezel. In 1951 kwamen de eerste dacronpezen uit Amerika toe en begon Emiel met dit nieuwe materiaal te experimenteren om een eigen pees van nog betere kwaliteit te ontwikkelen. Zo ontstond de uiterst sterke dyneemapees die verkocht werd onder het gedeponeerd merk A.G.(Albert Gevaert en Emiel Adolf Geldof) 306.509.

Het synthetisch garen (nu DSM) dat vroeger uit Amerika ingevoerd werd, komt nu uit Nederland. Pezen uit kunstmatige vezels waren vooral in trek bij de doelschutters en

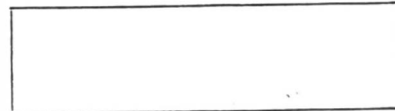
DYNEEMA
SK-60

BOOGPEES
CORDE FOUR ARC

GENUINE FLEMISH
ENDLESS
BOWSTRING
A.G.

TRADE MARK IN
BELGIUM N° 306.509
BELGIUM CRAFTSMAN SHIP
H.R. GENT 1346

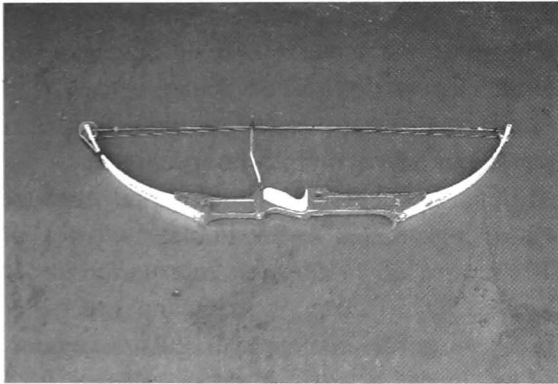
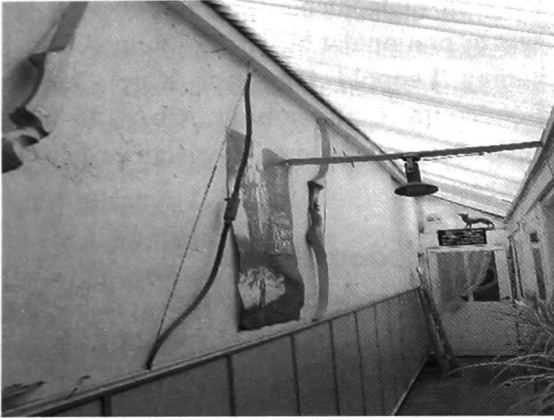
GEFELICITEERD !!! U HEBT U DE BESTE AANGESCHAFT.
ONZE A.G. BOOGPEES
FELICITATIONS !!! VOUS AVEZ CHOISI LA MEILLEURE
NOTRE CORDE D'ARC A.G.
CONGRATULATIONS !!! YOU HAVE BOUGHT THE BEST.
OWN A.G. BOWSTRING

Reklamekaart van de firma Gevaert-Geldof.

BOOGPEZENFABRIEK
FABRIQUE DE CORDES D'ARC
BOWSTRINGS MANUFACTURES

ZWIJNAARDESTEENWEG 211,
9000 GENT TEL. 091-22.07 41 BELGIUM

Traditionele en moderne handbogen met pezen uit het atelier Geldof.

vertrokken vanuit Gent naar Groot-Brittannië en Amerika.

Op 1 januari 1976 stopte Geldof met de fabricatie van pezen. Hij gaf echter de geheimen van de fabricatie door aan zijn neef die het bedrijf op beperkte schaal voort zette. Vermits zijn neef de techniek om henneppezen te maken nooit aanleerde, verlieten nog enkel synthetische pezen het atelier. Deze werden tijdelijk onder licentie gemaakt bij de BVBA Braeckeveldt Greenhorn in Harelbeke nog steeds onder het handelsmerk AG. Toen op 1 april 1999 Hendrik Braeckeveldt zijn bedrijf stopzette, nam de firma Artemis Archery uit Kalmhout de bogenfabriek uit Harelbeke en de verdere verkoop van de pezen van Geldof over.

8. Het schuttersleven van Emiel

Toen Emiel zich in Gent vestigde wilden hij en zijn schoonvader, beiden behorend tot de middenstand, lid worden van de Sint-

Sebastiaansgilde. Deze hoofdgilde, zeer elitair door de aanwezigheid van universitaires zoals dokters, tandartsen, apothekers enz., weigerde echter hun kandidatuur. Pas jaren later werd Emiel lid van de in de 19de eeuw opgerichte maatschappij De Ware Vrienden van Sint-Sebastiaan⁽¹²⁾ en hij bewees dat hij een goed schutter was. Toch kon hij nooit een koningstitel bemachtigen. Wel verloor hij in 1935 nipt het wereldkampioenschap op doel in Praag. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij bij de Weerstand (vanaf 1944 in Engeland) en werd hij in de schouder getroffen door een splinterbom. Sindsdien kan hij de handboog niet meer hanteren. Hij bleef echter De Ware Vrienden, sinds enige tijd tot gilde uitgeroepen, in zijn hart dragen en verkocht er verder zijn boogpezen.

9. Emiel als verzamelaar

Emiel was de eerste radiopiraat (jaren 1920-1922) van Europa (eerste radio in Engeland na de Eerste Wereldoorlog voor 15 BEF = veel voor die tijd) en bracht een mooie collectie radio's bij elkaar. Hij is ook nog steeds een verwoed verzamelaar van alles wat de handboog aangaat: beelden en schilderijen van Sint-Sebastiaan, porselein en bestek van

Gelegenhheidsbord Albert Gevaert en Emma Lefevre 50 jaar gehuwd.

handboogmaatschappijen en gilden over het gehele land. Zijn werk bracht hem met veel maatschappijen in contact en doordat het hem geen windeieren had gelegd, groeide deze prachtige collectie uit tot een klein museum. Hij kreeg de nodige decoraties voor zijn verdiensten voor het vaderland: de gouden palm Leopoldsorde, oorlogsvrijwilliger 1944 - een medaille die hem door de regent prins Karel uitgereikt werd - lid van de weerstand 1940-

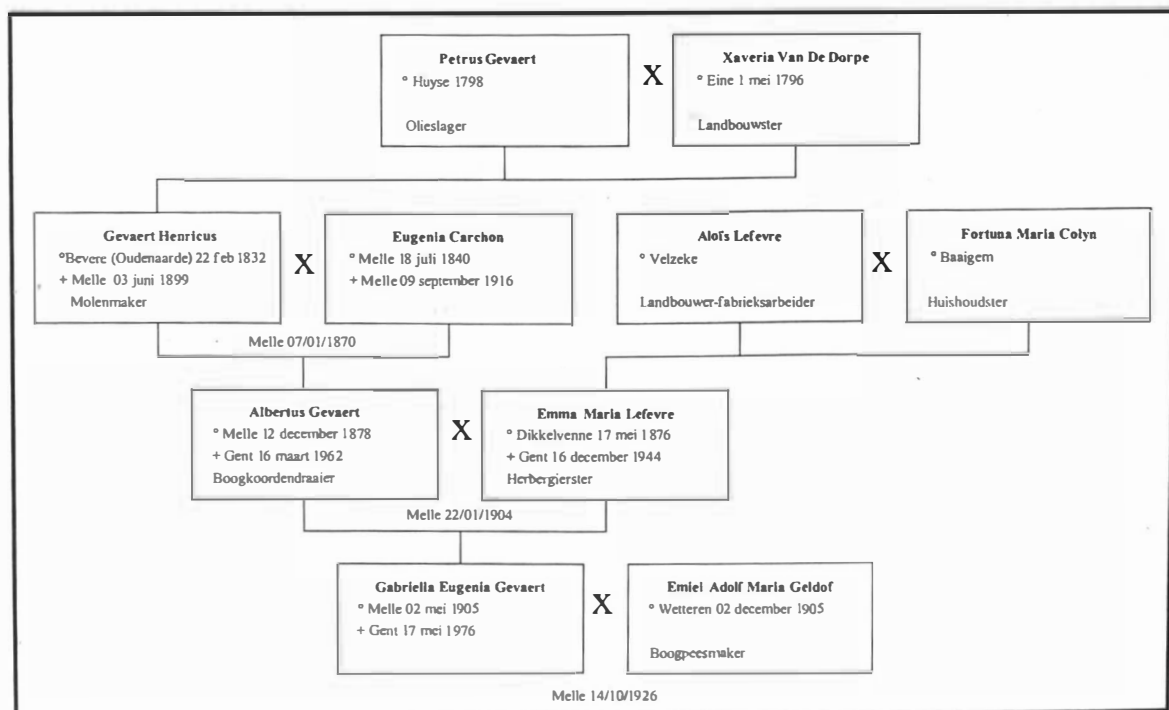
Museumcollectie E. Geldof.

1945 en oudgediende koning Albert I. Hij gaat er prat op dat hij zowel koning Albert I, koning Leopold III, prins Karel, koning Boudewijn I als koning Albert II heeft gekend en onder sommige in actieve dienst is geweest.

10. Handboogschieten, een olympische discipline

Het boogschieten is sinds 1900 (Parijs) een olympische discipline. (13) Toen werd er zowel op de wip (met en zonder munitie) als op doel (33 en 50m in twee disciplines) geschoten. Vanaf 1904 waren ook de dames op de velden aanwezig. Met de Spelen van 1920 in Antwerpen kwam er echter voorlopig een einde aan het olympisch boogschieten.

Tijdens het eerste internationaal toernooi handboogschieten in het Poolse Lwówek in 1931 werd de *Fédération Internationale de Tir à l'Arc* (FITA) opgericht en kreeg het georganiseerde schieten de juiste ruggensteun. In dat jaar begon de jarenlange strijd voor een olympische erkenning. Pas tijdens

Stamboom Gevaert-Lefevre

de Spelen van 1972 in München was het zover en kwamen de boogschutters opnieuw in het strijdperk. De achttienjarige Amerikaan John Williams was er de grote ster en sindsdien steeg de belangstelling voor de boog-sport gestaag.

In België volgden de boog- en pezenmakers de evolutie op de voet: in 1982 was Hendrik Braeckeveldt uit Harelbeke in Europa de enige producent van de olympische of

Amerikaanse boog. Zijn bedrijf *Green Horn* werd in 1966 opgericht en bood toen werk aan vijf mensen die zich toegedden op de fabricatie van bogen. In die periode bestonden er nog 58 boog- en pezenmakers. Braeckeveldt stopte in 1999 wegens een dalend rendement in zijn bedrijf en problemen bij de opvolging; de concurrentie van de Verenigde Staten van Amerika bleek uiteindelijk ook voor hem te groot.

NOTEN

1. Het canvas van de tekst is samengesteld aan de hand van een aantal recente interviews met Emile Geldof en Robert Detremmerie en met de hulp van videobanden waarop een reportage over Geldof samengesteld voor het VTM-programma Domino met Gerty Christoffels en voor het VRT programma Afrit negen met Inge Vlogaert op 08/12/1997.

2. Het museum van de Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring 'Jan Broeckaert' vzw van Wetteren bezit een houten stempel met de vermelding 'Geldof – tonnelier à Wetteren' waaruit blijkt dat leden van de familie Geldof te Wetteren als kuipers werkzaam waren. Jammer genoeg leverde de reeks doodsprentjes uit de collectie van het museum geen verdere gegevens over de familie Geldof die ons van nut kunnen zijn. Dank toch aan voorzitter Erik Van der Haegen voor zijn inspanningen.

3. De bevolkingsregisters van Melle werden zeer zorgvuldig nagekeken door Jan Olsen van het Gemeentelijk Museum, Archief en documentatiecentrum Melle, Brusselsesteenweg 393-395

4. De molen werd in 1847 opgericht. De eerste eigenaar was Charles Louis De Coene, landbouwer te Melle. In 1871 verbouwde zijn zoon de molen. In 1909 nam Eugene Emiel De Coene de molen van zijn vader over. Vanaf 1930 volgde de stopzetting van de maalderij. De kap en het gevucht werden in 1941 verwijderd en de molen door de Duitse bezetters omgevormd tot een observatiepost. Sinds de oorlog doet de molen nog enkel als bergplaats dienst. Slechts een gedeelte ervan resteert in de tuin van het huidige 'Molenhof', een afdeling van het Orthopedisch Centrum Sint-Gregorius/ Gentbrugge, geopend op 3 februari 1995. *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Architectuur. Deel 12n 2. Provincie Oost-Vlaanderen. Arrondissement Gent. Kantons Destelbergen-Oosterzele.* Turnhout, 1989, p. 289-290

5. *Gemeente Melle, grootte der herbergen* opgemaakt op 6 augustus 1930 door politie-inspecteur Charles Eryvynck

6. B.V.N., De pijlmaker (bijna) zo oud als de mens, in: *Toerisme in Oost-Vlaanderen*, 28, (1979), 4, p.103-106 en BAILLIEUL (Beatrix). De pijlmakerij Gyselinck, een voormalig bedrijf uit Melle. *De Gonde*, 22, (1994), 2, p. 5-11.

7. *Gemeente Melle, grootte der herbergen*, 1922 en 1930

8. Bevolkingsregisters Melle 1900-1910, boek 1, f° 65, nr. 547 en 1910-1920, boek 7, f° 1236

9. In het stadsarchief van Oudenaarde werden enkele schaarse gegevens teruggevonden over de familie Gevaert in Oudenaarde en Bevere. We werden er begeleid door de archivaris Eli Verhaeghe en zijn staf.

10. Verzameling E. Geldof

11. C.C.P. Flemish Strings are back again, *The Archers' Magazine* (Philadelphia), 5, 1952, p. 17.

12. BAILLIEUL (Beatrix). De koninklijke handboogmaatschappij 'De Ware Vrienden van Sint-Sebastiaan'. *Balista, informatieblad-Oude Koninglyke Gilde Sint-Rochus te Gent*, 1, 1986, 3, p. 3-6.

13. VAN EE (Alwin). *Handboogschieten*. Utrecht-Antwerpen 1987 naar: K. HEIM & K.M. WENDLANDT, *Pfeil und Bogen*, 1986.

BIJLAGE

Alb. Gevaert - Lefevre

E. Geldof

Kasboek 6-8-1926 3 - 11-1928

Melle (tot 22 september 1928)

06/08/1926	Louis Van der Steen	Opdorp
06/08/1926	Ivon Delavie	Jemappes
07/08/1926	Julien Dhondt	Cuerne
14/08/1926	Jules Doizon	Hornu
14/08/1926	Jules Doizon	Hornu
20/08/1926	De Ridder	Haasdonk (Waes)
20/08/1926	Ivon Delavie	Jemappes
27/08/1926	Bertein	Hondschoote (N. Fr.)
02/09/1926	Jules Doizon	Hornu
11/09/1926	Jules Doizon	Hornu
17/09/1926	A. Treulens	Brussel
18/09/1926	L.Demarbaix	Baudour
24/09/1926	Jules Doizon	Hornu
01/10/1926	Jules Doizon	Hornu
14/10/1926	Jules Doizon	Hornu
21/10/1926	Julien Dhondt - boogmaker	Cuerne/ St.-Catherine
22/10/1926	Aug. Treul(t)ens	Boussu
27/10/1926	Ivon Delavie	Jemappes
29/10/1926	Jules Doizon	Hornu
30/10/1926	Louis Van der Steen	Opdorp
05/11/1926	Jules Carlier	Houding-Goegnies
06/11/1926	A. De Jonghe	Sevenecken
10/11/1926	Pierre De Maeyer	Meysse
19/11/1926	Jules Doizon	Hornu
19/11/1926	Yvon Delavie	Jemappes
23/11/1926	Gustaaf Lambert	Assebrouck
27/11/1926	Maurice Braeckeveld - pijlmaker	Ingelmunster
01/12/1926	Florent Baete	Zwijndrecht
01/12/1926	A. Thybaut	Aalst
08/12/1926	Jules Doizon	Hornu
08/12/1926	Yvon Delavie	Jemappes
31/12/1926	Cyr. Vandeputte	Mouscron
14/01/1927	Jules Doizon	Hornu
15/01/1927	Frans Van Loo	Moerbeke-Waes
17/01/1927	Julien Dhondt	Cuerne
22/01/1927	L.Delmotte	Lessines
22/01/1927	Maurice Braeckeveld - pijlmaker	Ingelmunster
03/02/1927	Jules Doizon	Hornu
03/02/1927	Emile De Busscher - pijlmaker	Ertvelde
—/—/1927	G. Peerboom	Brussel
03/03/1927	L. Van Kerkhove - boogmaker	O.-Eeelo
17/03/1927	Imbrechts	Mechelen
18/03/1927	M. Bertein	Hondschoote (N. Fr.)

23/03/1927	L. Van den Steen - boog- en pijlmaker	Opdorp
25/03/1927	G. Lambert	Assebrouck
27/03/1927	Petrus Van de Velde	Laarne
01/04/1927	W. Engelen	Heeze (Ned.)
02/04/1927	Verhaeghen	Iseghem
02/04/1927	Th. Lenssens	Oosterzele
04/04/1927	M. Bertein	Hondschoote (N. Fr.)
05/04/1927	A. Van Bever	Oosterzele
06/04/1927	Jules Tamiset	Trivières
14/04/1927	Julien Boeykens - boogmaker	Oudenaarde
—/04/1927	Pierre De Maeyer	Meysse
19/04/1927	Jules Doizon	Hornu
30/04/1927	A. De Ridder	Haasdonk
—/—/1927	Jules Doizon	Hornu
12/05/1927	Alouis Van Loo	Moerebeke-Waes
07/05/1927	C. Van Mie-verburg	Rumbeke
14/05/1927	Florent Baeté	Zwijndrecht
—/05/1927	A. Thybaert	Aalst
—/05/1927	Julien Dhond	Cuerne
30/05/1927	M. Leclerq	Avelgem
03/06/1927	Pr. Haeck	Gent
04/06/1927	Louis Van den Steen	Opdorp
10/06/1927	Jules Doizon	Hornu
11/06/1927	Braekveldt	Ingelmunster
14/06/1927	M. Bertein	Hondschoote N. Fr.
18/06/1927	W. Engelen	Heeze (NDL)
22/06/1927	Jules Doizon	Hornu
24/06/1927	Jules Bamiset	Trivieres
29/06/1927	Jules Doizon	Hornu
01/07/1927	M. Bertein	Hondschoote N. Fr.
09/07/1927	Yvon Delavie	Jemappes
09/07/1927	Adhemar Dieu	Flenu les Mons
09/07/1927	Alph. Butaye - handelaar	Stavele
16/07/1927	Jules Doizon	Hornu
28/07/1927	Yvon Delavie - boogmaker	Jemappes
30/07/1927	Jules Doizon	Hornu
30/07/1927	Louis Van den Steen - boog- pijlmaker	Opdorp
02/08/1927	César Drieghe	Destelbergen
03/08/1927	W. Engelen	Heeze (NDL)
06/08/1927	A. Treutens - boogmaker	Boussu
—/08/1927	Jules Doizon	Hornu
19/08/1927	Yvon Delavie	Jemappes
20/08/1927	Imbrechts	Mechelen
26/08/1927	S. De Mayer	Meysse
03/09/1927	J. Dhondt	Cuerne
08/09/1927	D. Cuypers	Aarschot
08/09/1927	A. Van Loo	Moerbeke-Waes
14/09/1927	C.A. Van de Ven	Terwest (Holland)
21/09/1927	Jules Doizon	Hornu

30/09/1927	Henri Cocquyt - pijlmaker	Merendré
30/09/1927	Jules Doizon	Hornu
07/09/1927	Pierre De Meyer	Meysse
14/10/1927	Lampaert	Balegem dorp
14/10/1927	L. Van den Steen	Opdorp
21/10/1927	Jules Doizon	Hornu
—/10/1927	G. Lambert	Assebroek
27/10/1927	Emile Rau	Brugge
12/11/1927	G. Peerboom	Ganshooren
19/11/1927	Jules Carlier	Houding
29/11/1927	A. Treulens	Boussu
26/11/1927	Yvon Delavie	Jemappes
01/12/1927	Julien Dhondt	Cuerne
11/12/1927	Jules Tamiset	Trivieres
10/12/1927	L. Van den Steen	Opdorp
21/10/1927	Jules Doizon	Hornu
29/12/1927	Jules Doizon	Hornu
31/12/1927	De Ridder	Haesdonk-Waes
31/12/1927	J. Albrechts	Moerbeke-Waes
31/12/1927	Adhemar Dieu	Flenu
31/12/1927	Hector De Loof	Michiels
09/02/1928	Wullemans	Hazebroek (Fr)
15/02/1928	Thybaert	Aalst
24/02/1928	Imbrechts	Mechelen
28/02/1928	M. Bertein	Hondschoote
28/02/1928	Madame Leclercq	Avelgem
07/03/1928	G. Peerboom	Ganshooren
21/03/1928	W. Engelen	Heeze
05/04/1928	L. Van den Steen	Opdorp
05/04/1928	M. Bertein	Hondschoote
06/04/1928	Jules Doizon	Hornu
13/04/1928	Julien Dhondt	Kuurne
14/04/1928	Pierre De Mayer	Meisse
20/04/1928	Jules Doizon	Hornu
21/04/1928	Aloïs Van Loo - pijlmaker	Moerbeke-Waes
02/05/1928	Jules Doizon	Hornu
04/05/1928	Yvon Delavie	Jemappes
07/05/1928	M. Bertein	Hondschoote
09/05/1928	W. Engelen	Heeze
11/05/1928	G. Lambert	Assebrouck
11/05/1928	M. Braekeveldt	Ingelmunster
26/05/1928	J. Piessens	Boom
09/06/1928	L. Van den Steen	Opdorp
01/06/1928	Jules Doizon	Hornu
07/06/1928	L. Delmotte	Lessines
09/06/1928	Jules Doizon	Hornu
09/06/1928	G. Raes	Wetteren
—/06/1928	Patijn	Adinkerke
16/06/1928	G. Peerboom	Brussel

16/06/1928	L. Van den Steen	Opdorp
16/06/1928	A. Van Loo	Moerbeke Waes
22/06/1928	Jules Doizon	Hornu
27/06/1928	Adhémar Dieu	Flénu
28/06/1928	W. Engelen	Nederland
30/06/1928	Jules Doizon	Hornu
30/06/1928	Imbrechts	Mechelen
—/06/1928	Jules Doizon	Hornu
11/07/1928	Yvon Delavie	Jemappes
12/07/1928	De Cuypers	Aarschot
13/07/1928	Polydor Gyselinck	Lokeren
16/07/1928	Pierre De Maeyer	Meisse
18/07/1928	A. Treutens	Boussu
20/07/1928	Yvon Delavie	Jemappes
20/07/1928	Jules Doizon	Hornu
20/07/1928	L. Van den Steen	Opdorp
27/07/1928	Maurice Bertein	Hondschoote
28/07/1928	Jules Doizon	Hornu
02/08/1928	P. Verhaeghe	Izegem
04/08/1928	Jules Tamiset	-
04/08/1928	Yvon Delavie	Jemappes
04/08/1928	A. De Ridder	Haesdonk
09/08/1928	A. Treutens	Boussu
09/08/1928	Henri Van Perre	Vracene
17/08/1928	Van Nieuwerburg	Rumbeke
17/08/1928	Van Loo	Moerbeke
15/09/1928	Arthur Van Oppens	Sint-Niklaas
23/08/1928	Jules Doizon	Hornu
28/08/1928	Maurice Bertein	France
08/09/1928	Jules Doizon	Hornu
15/09/1928	A. Dephson	Boussu-Bois
15/09/1928	Jules Doizon	Hornu
22/09/1928	Piessens	Boom
22/09/1928 (Gent)	Jules Doizon	Hornu
22/09/1928	Louis Van den Steen	Opdorp
05/10/1928	Jules Doizon	Hornu
05/10/1928	Yvon Delavie	Jemappes
05/10/1928	Alp. Butaye - handelaar	Stavele
13/10/1928	E. Livemont	Brussel
13/10/1928	Jules Carlier	Houding Goegnies
13/10/1928	Philippe Faltin	Genval
18/10/1928	Jules Doizon	Hornu
25/10/1928	Jules Doizon	Hornu
30/10/1928	Yvon Delavie	Jemappes
03/11/1928	M. Leclerec	Avelgem